

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 77 a (4)

IZDAN 1 JANUARA 1937

PATENTNI SPIS BR. 12706

Lučić Dušan, vazduhopl. inženjer major, Novi Sad, Jugoslavija.

Rasklopljivi laki zaklon za aeroplan.

Prijava od 24 februara 1935.

Važi od 1 aprila 1936.

Svrha rasklopljivog lakog zaklona za aeroplan je da osigura od vetra, nepogoda i hladnoće najvažnije delove aeroplana, pokrivajući ga delimično; da omogući rad mehaničara oko aeroplana pri svakom vremenu; da održava stalnu potrebnu temperaturu motora i instalacije da bi aeroplan bio uvek spreman za brzo dejstvovanje.

Preimućstvo rasklopljivog lakog zaklona za aeroplan prema pokretnim hangarima leži u tome što je mnogo lakši, manje kabast i što štiti svaki aeroplan zasebno; od šatora sa skeletom je mnogo lakši i otporniji prema vetru; od platnenih pokrivača aeroplana bolji je radi toga što aeroplan u opšte ne podnosi teret vetra ili snega već to čini sama čvrsta konstrukcija rasklopljivog lakog zaklona.

Namenjen je za upotrebu na pomoćnim letilištima gde nema stalnih hangara.

Osnovna tehnička ideja sastoji se u tome što se rasklopljivi laki zaklon sastoji iz jednog stabilnog dela **a** sa nastrešicom i jednog rasklopljivog dela **b** koji se rasklapa pri svakom izvlačenju a sklapa pri uvlačenju aeroplana i time stvara jedan pokretni zid, tako da je zaklon u stvari podignut oko središnjeg dela aeroplana. Stabilni deo sa nastrešicom konstruisan je tako da sam po sebi predstavlja jednu čvrstu celinu i onda kad je rasklopljivi deo u rasklopljenom stanju.

Rasklopljivi laki zaklon sastoji se iz

jednog, od aeroplana nezavisnog, skeleta metalnog ili drvenog, od platnenog ili gumenog pokrivača i od žica pridržaća sa kočevima.

Na priloženom nacrtu je prikazano nekoliko izgleda i faza rasklapanja jednog rasklopljivog lakog zaklona za aeroplan i to: slika 1. predstavlja izgled skeleta spreda; 2. izgled skeleta sa strane a slika 3. izgled skeleta odozgo, sve sa aeroplanom na mestu; slika 4. predstavlja perspektivni izgled od pozadi kad je zaklon potpuno zatvoren; slika 5. predstavlja zaklon u prvoj fazi rasklapanja: zadnje platno raskopčano od bočnog i, konopcima uvijeno u trubu, popeto do na zadnju ivicu stabilnog dela **a**; slika 6. predstavlja drugu fazu rasklapanja: rasklopljivi deo **b** je rasklopljen i oboren po zemlji tako da se aeroplan može izvući s repom napred.

Celokupna konstrukcija sastoji se iz metalnih ili drvenih gredica povezanih okovima za brzo montiranje i demontiranje. Rasklopljivi deo rastavlja se (slika 44) u čvoru **c** na dve polutke. Gredica 2 priklupi se uz gredicu 1 i sa njom zajedno izvrši rotaciju za 90° oko ose **fd** i na taj način se oslobodi od stabilnog dela. Pomoću kardanskog zgloba **f** položi se na zemlju. Isto tako i simetrična strana. Gredica 5 oslobodi se u čvoru **g** i zajedno sa gredicom 6 prebaci se preko trupa na zemlju rotacijom oko kardanskog zgloba u čvoru **f**.

Prekrivač stabilnog i rasklopljivog dela spojen je duž linije d-h-f-j-k, a tako i sa druge strane, i to naročitim petljama radi brzog otvaranja. Pri demontaži prekrivač se rastavi duž pomenute linije, uviije u trubu i popne na ivicu krova stabilnog dela. Podiže se i spušta kao jedna zavesa.

Deo bočnog prekrivača stabilnog dela koji je snabdevan prorezima za prolaz krila može se menjati prema obliku, veličini i broju krila aeroplana, tako da se upotrebom odgovarajućeg dela ovoga prekrivača sa prorezima može zakloniti svaki aeroplan bez obzira na njegov oblik i veličinu.

Patentni zahtevi:

1. Rasklopljivi laki zaklon za aeroplan naznačen time što se sastoji iz platnenog ili gumenog prekrivača koji je učvršćen na stabilnom delu drvenog ili metalnog skeleta, nezavisnog od aeroplana, i koji pokriva aeroplan delimično zaklanjajući njegove središnje najosetljivije delove.

2. Rasklopljivi laki zaklon za aeroplan prema zahtevu 1, naznačen time što se skelet sastoji iz stabilnog dela (a) i ras-

klopljivog dela (b), pri čemu je stabilni deo sastavljen iz postolja i krova sa velikom nastrešicom, čvrsto spojenih vertikalnim stubovima i ukrsnim žicama i čini time prednji deo zaklona, dok se zadnji deo zaklona sastoji iz štapova rasklopljivog dela, koji su štapovi okretljivi zglobovima spojeni sa postoljem a lako isključivim zglobovima sa krovom stabilnog dela.

3. Rasklopljivi laki zaklon za aeroplan prema zahtevima 1 i 2, naznačen time, što se rasklopljivi deo skeleta sastoji iz šest metalnih ili drvenih gredica: (1, 2, 3, 4, 5 i 6) spojnih međusobno odgovarajućim metalnim okovima u čvorovima (c, d, e, f, i g) i prekrivenih odgovarajućim prekrivačima, tako da rasklapanje počinje u čvoru (c), gde se gredice (2 i 3) otkaače i prva priklopi uz gredicu (1) a druga uz gredicu (4), posle čega se gredica (1 i 4) zajedno sa uz njih priklopljenim gredicama (2) odnosno (3) okrenu za 90° oko svojih uzdužnih osovina a zatim pomoću kardanskih zglobova (f i g) polože na zemlju, dok se gredica (5) oslobodi u čvoru (g) i zajedno sa gredicom (6) prebaci preko trupa aeroplana na zemlju okretanjem u kardanskom zglobu (f), tako da ni jedna gredica ne smeta uvlačenju ni izvlačenju aeroplana iz lakog zaklona.

